

I zasada termodynamiki

1. W zamkniętej butli tlenowej o objętości V znajduje się tlen. Wskutek ogrzania jego ciśnienie absolutne wzrosło od wartości p_1 do p_2 , temperatura początkowa tlenu wynosiła T_1 . Obliczyć ciepło Q_{v1-2} , jeśli gaz traktuje się jako doskonały.

Dane: $V=50$ l, $p_1 = 7$ MPa, $p_2 = 9,5$ MPa, $T_1 = 20^\circ\text{C}$

Odp : $Q_{v1-2}=312,5$ kJ

2. W cylindrze pod ruchomym tłokiem obciążonym stałym ciężarem azot ma ciśnienie absolutne p . Poprzez ogrzanie objętość azotu wzrasta od V_1 do V_2 . Temperatura początkowa azotu T_1 . Obliczyć ciepło przemiany izobarycznej Q_{p1-2} , jeśli gaz traktuje się jako doskonały.

Dane: $p=0,2$ MPa, $V_1 = 0,25$ m³, $V_2 = 0,35$ m³, $T_1 = 20^\circ\text{C}$

Odp : $Q_{p1-2}=70$ kJ

3. Określić natężenie przepływu powietrza jeżeli przepływając przez rurociąg, w którym umieszczona jest grzałka, podgrzewa się on od T_1 do T_2 . Moc grzałki wynosi N , a ciepło właściwe powietrza c_p zależy od temperatury według podanej zależności. Średnie straty ciepła do otoczenia wynoszą ϵ .

Dane: $T_1 = 305$ K, $T_2 = 312$ K, $N = 750$ W, $\epsilon = 15,5\%$, $c_p = 0,9952+0,00009349 \cdot T$ (kJ/kgK)

Odp : $\dot{m} = 0,088$ kg/s

4. W zbiorniku o objętości V znajduje się azot o parametrach p_1 , T_1 . Grzejnik elektryczny o mocy N zainstalowany wewnątrz zbiornika powoduje ogrzanie gazu do temperatury T_2 . Do ścian zbiornika wnika część ϵ ciepła dostarczonego przez grzejnik. Akumulację energii w grzejniku można pominąć. Obliczyć ilość ciepła pobranego przez gaz oraz czas jego ogrzewania traktując azot jako gaz doskonały.

Dane: $V = 10$ m³, $p_1 = 0,1$ MPa, $T_1 = 300$ K, $T_2 = 800$ K, $N = 8$ kW, $\epsilon = 15\%$

Odp : $Q_{1-2}=4,167$ MJ, $\tau=613$ s

5. W zbiorniku znajduje się tlen, którego temperatura wynosi T_1 , nadciśnienie zaś p_n . Do zbiornika doprowadzono dodatkowo m_d helu He o temperaturze T_d , w wyniku czego parametry gazu w zbiorniku zmieniły się na p_2 , T_2 . Ciśnienie otoczenia ma wartość p_0 . Traktując gazy jako doskonałe obliczyć objętość zbiornika, masę tlenu w zbiorniku w stanie początkowym, ciepło wyprowadzone do otoczenia podczas ładowania zbiornika.

Dane: $p_n = 250$ kPa, $p_0 = 106$ kPa, $p_2 = 1,8$ MPa, $T_1 = 25^\circ\text{C}$, $T_2 = 32^\circ\text{C}$, $T_d = 18^\circ\text{C}$, $m_d = 15$ kg

Odp : $V=6,63$ m³, $m_1=30,46$ kg, $Q_{v1-2}=8285$ kJ

6. Do izobarycznego mieszalnika rurociągiem nr 1 doptywa azot N_2 , drugim zaś tlen O_2 . Strumień masy azotu wynosi $\dot{m}_1$, jego temperatura T_1 . Tlen płynie z prędkością w_2 rurociągiem o średnicy wewnętrznej d_2 , a jego parametry wynoszą: p_2 , T_2 . Straty ciepła z mieszalnika do otoczenia wynoszą $\dot{Q}_0$. Zakładając, że gazy można traktować jako doskonałe, obliczyć temperaturę na wylocie z mieszalnika oraz strumień objętości mieszaniny.

Dane: $\dot{m}_1 = 150$ kg/min, $T_1 = 20^\circ\text{C}$, $w_2 = 20$ m/s, $d_2 = 0,2$ m, $p_2 = 0,5$ MPa, $T_2 = 200^\circ\text{C}$, $\dot{Q}_0 = 15$ kW

Odp : $T_2=102^\circ\text{C}$, $\dot{V}=1,055$ m³/s

7. W zbiorniku o pojemności V zawarty jest tlen. Nadciśnienie wynosi p_n , ciśnienie barometryczne p_b . Gaz ten nagrzano tak, że temperatura zmieniła się z T_1 na T_2 . Obliczyć zmianę energii wewnętrznej i entalpii oraz pracę techniczną i ilość doprowadzonego ciepła.

Dane: $V = 5 \text{ m}^3$, $p_n = 5 \text{ bar}$, $p_b = 1020 \text{ mbar}$, $T_1 = 27^\circ\text{C}$, $T_2 = 127^\circ\text{C}$

Odp : $\Delta U_{1-2}=2,507 \text{ MJ}$, $\Delta I_{1-2}=3,51 \text{ MJ}$, $L_{t1-2}=-1,003 \text{ MJ}$, $Q_{1-2}=2,507 \text{ MJ}$

8. W cylindrze zamkniętym tłokiem znajduje się V_1 powietrza. Początkowe parametry czynnika to: p_1 i T_1 . Na skutek izobarycznego doprowadzenia ciepła, powietrze wykonało pracę L_{1-2} . Przyjmując stałe ciepło właściwe obliczyć temperaturę i objętość po doprowadzeniu ciepła oraz zmianę energii wewnętrznej i entalpii.

Dane: $V_1 = 0,6 \text{ m}^3$, $p_1 = 4,5 \text{ bar}$, $T_1 = 20^\circ\text{C}$, $L_{1-2} = 15,7 \text{ kJ}$

Odp : $V_2=0,635 \text{ m}^3$, $T_2=37^\circ\text{C}$, $\Delta U_{1-2}=39,25 \text{ kJ}$, $\Delta I_{1-2}=54,95 \text{ kJ}$